

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

2016 r.

zmieniające rozporządzenie – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury

Na podstawie art. 36 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177 i 1579) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. poz. 508) po § 168 dodaje się § 168a w brzmieniu:

„§ 168a. 1. Na wniosek organu państwowego prowadzącego na podstawie ustawy postępowanie, którego przedmiot pozostaje w związku z przedmiotem postępowania przygotowawczego, prokurator może zezwolić na obecność przedstawiciela tego organu podczas czynności dowodowej innej niż przesłuchanie podejrzanego, pokrzywdzonego albo świadka, jeżeli nie utrudni to czynności, a może służyć powzięciu przez ten organ informacji istotnych dla prowadzonego postępowania.

2. Jeżeli obecność przedstawiciela organu państwowego, o którym mowa w ust. 1, utrudnia czynność dowodową, prokurator cofa zezwolenie.

3. Organ państwowy, o którym mowa w ust. 1, może za zgodą prokuratora otrzymać kopię protokołu czynności dowodowej, podczas której był obecny jego przedstawiciel.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury ma na celu uregulowanie obecności innych osób niż strony postępowania i ich przedstawicieli podczas czynności dowodowej innej niż przesłuchanie podejrzanego, pokrzywdzonego albo świadka.

Udział w czynności dowodowej (czyli prawo aktywnego w niej uczestniczenia i częściowego kształtowania jej przebiegu) jest ograniczony jedynie do stron i ich przedstawicieli. Odrębną formą jest obecność przy czynności dowodowej, nie pozwalająca na włączenie się w tą czynność. W wypadku osób trzecich, kodeks postępowania karnego przewiduje ją w art. 171 § 3 k.p.k., art. 185a § 2 k.p.k., art. 209 § 5 k.p.k., art. 224 § 2 k.p.k., art. 299a § 1 k.p.k., a w postępowaniu sądowym np. w art. 361 § 1 k.p.k.

Kodeks postępowania karnego nie rozstrzyga jednoznacznie, czy w sytuacji braku normy prawnej, dopuszczającej osobę trzecią do obecności przy czynności, prokurator może dopuścić tę osobę na podstawie własnej decyzji - innymi słowy, czy nieistnienie stosownej normy oznacza, że prokurator nie może tego uczynić.

Kwestia ta ma dwa aspekty:

1) obecność osoby trzeciej przy czynności może być uprawnieniem, jakie ustawodawca daje stronie (art. 185a § 2 k.p.k., art. 299a § 1 k.p.k.) lub nawet innemu uczestnikowi postępowania (art. 171 § 3 k.p.k., art. 224 § 2 k.p.k.). W takim wypadku uprawnienie to musi znajdować podstawę prawną w konkretnym przepisie. Uprawnienie bowiem definitywnie nie istnieje, jeśli brak jest normy prawnej, z której można je wywodzić.

2) obecność osoby trzeciej przy czynności dowodowej może wynikać z samej jedynie decyzji prokuratora (art. 209 § 5 k.p.k.). W tym drugim aspekcie, obecność przy czynności nie musi być unormowana w ustawie, bowiem nie stanowi uprawnienia. Dlatego też kwestia obecności funkcjonariuszy Policji przy przesłuchaniu prowadzonym przez prokuratora jest regulowana przez § 152 i § 176 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. poz. 508).

Z brzmienia § 152 i § 176 ww. rozporządzenia można wnioskować, że prokurator jest uprawniony, by zezwolić osobie trzeciej na obecność przy czynności. Skoro bowiem organ wydający rozporządzenie uznał, że w pewnych sytuacjach należy tego zabronić, oznacza to, że w innych sytuacjach uprawnienie to istnieje nadal.

Za taką interpretacją przemawia również wzgląd na interes publiczny. Skoro dwa organy państwowe prowadzą dwa odrębne i równorzędne postępowania, których cele są w znacznym stopniu zbieżne, leży w interesie publicznym, aby organy te współdziałały ze sobą w możliwie szerokim zakresie, nie zaś aby prowadziły działania nie uwzględniając wniosków drugiego organu i uwypuklając istniejące utrudnienia we współpracy.

Z uwagi na ewentualne trudności interpretacyjne w tym przedmiocie uznano za zasadne uregulowanie wprost przedmiotowej kwestii w przepisach zmienianego rozporządzenia, jednocześnie określając również tryb i warunki udzielenia takiego zezwolenia.

W wypadku czynności dowodowych innych niż przesłuchanie interes publiczny nie koliduje zazwyczaj z prawnie chronionym interesem prywatnym.

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „Projekty aktów prawnych – prawo karne”.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Marcin Warchoł – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu 1. sędzia Marcin Kowal – Naczelnik Wydziału Prawa Karnego, Departament Legislacyjny, tel. 22 52 12 791, email: Kowal@ms.gov.pl; 2. Monika Walewska - główny specjalista ds. legislacji, Wydział Prawa Karnego Departamentu Legislacyjnego, tel. 52-12-343, Monika.Walewska@ms.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 28.10.2016</p> <p>Źródło: inne</p> <p>Nr w wykazie prac: B 301</p>
--	--

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie - *Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury*, ma na celu uregulowanie obecności innych osób niż strony postępowania i ich przedstawicieli podczas czynności dowodowej, innej niż przesłuchanie podejrzanego, pokrzywdzonego albo świadka.

Udział w czynności dowodowej (czyli prawo aktywnego w niej uczestniczenia i częściowego kształtowania jej przebiegu) jest ograniczony jedynie do stron i ich przedstawicieli. Odrębną formą jest obecność przy czynności dowodowej, nie pozwalająca na włączenie się w tą czynność. W wypadku osób trzecich, kodeks postępowania karnego przewiduje ją w art. 171 § 3 k.p.k., art. 185a § 2 k.p.k., art. 209 § 5 k.p.k., art. 224 § 2 k.p.k., art. 299a § 1 k.p.k., a w postępowaniu sądowym np. w art. 361 § 1 k.p.k.

Kodeks postępowania karnego nie rozstrzyga jednoznacznie, czy w sytuacji braku normy prawnej, dopuszczającej osobę trzecią do obecności przy czynności, prokurator może dopuścić tę osobę na podstawie własnej decyzji - innymi słowy, czy nieistnienie stosownej normy oznacza, że prokurator nie może tego uczynić.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane zmiany w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości – *Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury*, jednoznacznie rozstrzygają tą kwestię, jednocześnie określając również tryb i warunki udzielenia takiego zezwolenia.

W projektowanych rozwiązaniach przewiduje się, że na wniosek organu państwowego prowadzącego na podstawie ustawy postępowanie, którego przedmiot pozostaje w związku z przedmiotem postępowania przygotowawczego, prokurator może zezwolić na obecność przedstawiciela tego organu podczas czynności dowodowej innej niż przesłuchanie podejrzanego, pokrzywdzonego albo świadka, jeżeli nie utrudni to czynności, a może służyć powzięciu przez ten organ informacji istotnych dla prowadzonego postępowania. Przewiduje się również uregulowanie sytuacji, w której obecność taka, mogłaby utrudniać czynność dowodową, poprzez umożliwienie prokuratorowi cofnięcia decyzji zezwalającej na udział w przedmiotowych czynnościach.

Ponadto, projekt przewiduje, że organ, którego przedstawiciel uczestniczył w czynności dowodowej na podstawie nowelizowanych niniejszym rozporządzeniem przepisów, może za zgodą prokuratora otrzymać kopię protokołu z tej czynności.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na szczegółowość regulowanych niniejszym projektem rozporządzenia kwestii odstąpiono od porównań międzynarodowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Organy państwowe prowadzące na podstawie ustawy postępowania, których przedmiot pozostaje w związku z			Bezpośrednie – poprzez wprowadzenie możliwości udziału, za zgodą prokuratora w czynnościach dowodowych innych niż przesłuchanie

proszonymi postępowaniami karnymi.			świadka albo podejrzanego.
Prokuratorzy prowadzący postępowania.	Prokuratorzy - 5 840	Dane GUS – stan na dzień 30 lipca 2016 r.	Wprowadzenie możliwości dopuszczenia do udziału w czynnościach dowodowych innych niż przesłuchanie świadka albo podejrzanego przedstawicieli organów prowadzących na podstawie ustawy postępowania, których przedmiot pozostaje w związku z prowadzonymi postępowaniami karnymi .

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) oraz § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979, z późn. zm.), zaś w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości został zamieszczony odnośnik kierujący do odpowiedniej strony BIP RCL.

Projekt rozporządzenia został również przesłany do opiniowania do Prokuratury Krajowej.

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Projektowane rozwiązania legislacyjne nie wpływają na sektor finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2016 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz							

	gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak wpływu projektowanych rozwiązań na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
Komentarz: Nie dotyczy.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Projektowane rozwiązania nie wpływają na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Brak wpływu.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
Przewiduje się wejście w życie projektowanych zmian z dniem następującym po dniu ogłoszenia.								
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?								
Nie przewiduje się odrębnej ewaluacji niniejszego projektu.								
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)								
-								